

[Estrup]

ordene for den kommende indsats på forskningsområdet.

Bente Juncker (CD):

Centrum-Demokraterne vil gerne takke undervisningsministeren for denne forskningspolitiske redegørelse, som er den tredje, siden firkløverregeringen trådte til.

Den første forelå allerede et par måneder efter overtagelsen af regeringsansvaret, hvor underskuddet på statsbudgettet var ca. 40 mia. kr. og udsigterne pegede imod besparelser på alle områder inden for det offentlige. Forskningen gik fri, fordi alle var enige om, at forskningsindsatsen ikke måtte forringes. Denne hensigt har regeringen levet op til gennem en stigning i de samlede bevillinger til forskning og udvikling og gennem iværksættelse af en række nye nødvendige initiativer. Jeg kan i flæng nævne forskerrekutteringsplanen til afhjælpning af den aldersmæssige pukkeldannelse i forskerstaben, oprettelse af et forskerakademi til styrkelse af uddannelsen af nye forskere, særlige programbevillinger osv.

Skulle man sætte en slags overskrift over denne redegørelse, kunne det være »samspil«, og der skal samspil til på mange planer og mellem mange parter. Redegørelsen nævner i sin afslutning betydningen af, at regering og Folketing, forskningsinstitutioner og virksomheder formår at spille sammen og yde hver sit.

Men også samspillet på internationalt plan bliver med rette fremhævet. Uagtet det høje niveau, der vitterlig præger dansk forskning, skal kvaliteten altid måles i international sammenhæng, og man må være opmærksom på Danmarks problemer fremover med at holde trit med væksttakten i de øvrige industrilande, hvad angår vor andel af verdens kvalitetsforskning.

Det er derfor nyttigt og rigtigt, at regeringen har anmodet OECD om en evaluering af den danske forsknings- og teknologipolitiske indsats. Et acceptabelt internationalt niveau er nødvendigt, fordi vi kun derved får gavn af internationalt samarbejde, f.eks. inden for EF, hvor Danmark nu har tilknyttet en forskningsattaché. Dette kunne videreudvikles til at omfatte flere centrale ambassader for at få bedre mulighed for dels at præge,

dels at drage nytte af internationale forskningsprogrammer.

Kvalitet er et nøgleord for dansk forskning og danske forskere på trods af den forholdsvis ringe indsats totalt set, målt i andel af bruttonationalproduktet, sammenlignet med andre lande. For 1986 har vi nået ca. 1,25 pct. af bruttonationalproduktet, men skulle vi i år 2000 nå op på linje med Sverige, måtte man ifølge en beregning i Børsens Nyhedsmagasin den 16. september 1985 have en årlig vækstrate på 9 pct., eller omsat til 1981-kroner ekstra ½ mia kr. pr. år.

Det er altså ikke småbeløb, der er tale om, og så meget mere beundringsværdigt er det, at dansk forskning alligevel kan byde på endog meget høj kvalitet, også internationalt.

Penge alene gør det ikke, selv om ressourcetilførslen selvfølgelig må yde sit. Professor Ove Nathan har i den forbindelse været inde på begreber som optimisme, tro på kvalitet, selvkritik og mod til at prioritere. Disse er i god overensstemmelse med de hensigter, der har været regeringens, og de uenigheder, der har været genstand for en til tider kras debat.

Et af regeringens midler til opnåelse af målene var en ændret styrelseslov. Centrum-Demokraterne mener stadig, at en sådan ændring er nødvendig for at styrke de forskningsmæssige hensyn, når der skal prioriteres, og det er et håb fra CDs side, at det nødvendige folketingsflertal efterhånden vil vise sig.

Det forekommer paradoksalt, når rektor Nathan i et interview til førnævnte udgave af Børsens Nyhedsmagasin afviser en ændring af styrelsesloven og så alligevel kan sige:

»Styrelsessystemet rådner op indefra, hvis det ikke bliver udnyttet af de lærere, der har visioner, og det synes jeg ikke i tilstrækkelig grad er tilfældet.«

Prioriteringen af forskningen på universiteter og højere læreanstalter bør efter CDs mening altid foretages af kompetente forskere på mindst samme niveau som de aktuelle projekter. Dette princip har CD benævnt »ligemandsprincippet«, og det er afgørende for os i synet på styrelsesloven. En sådan model betyder også, at prioriteringen bør ske uden overordnet offentlig styring til fremme af størst mulig initiativrigdom.

Den største del af dansk forskning foregår i erhvervslivet, og der er et behov for, at universiteter og erhvervsliv spiller tæt sammen.